

Saksframlegg

Arkivreferanse: 2025/10296-1
Saksbehandler: Jan Morten Høglo
Dato: 03.11.2025

Handlings- og økonomiplan 2026-2029 med årsbudsjett 2026

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Ungdomsråd	10.11.2025	
Eldreråd	11.11.2025	
Råd for personer med nedsatt funksjonsevne	11.11.2025	
Arbeidsmiljøutvalg	12.11.2025	
Utvalg for plan	12.11.2025	
Utvalg for folk	13.11.2025	
Formannskap	25.11.2025	
Kommunestyre	18.12.2025	

Kommunedirektørens innstilling

1. Kommunestyre vedtar handlings- og økonomiplan 2026-2029 og årsbudsjett 2026, med følgende økonomiske oversikter:

Driftsbudsjett:**Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd**

<i>Beløp i 1000</i>	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Rammetilskudd	-700 166	-732 800	-765 506	-765 506	-765 506	-765 506
Innteks- og formuesskatt	-473 819	-519 300	-564 283	-564 283	-564 283	-564 283
Eiendomsskatt	-52 360	-52 400	-52 800	-52 800	-52 800	-52 800
Andre generelle driftsinntekter	-44 093	-15 530	-89 210	-89 210	-89 210	-89 210
Sum generelle driftsinntekter	-1 270 438	-1 320 030	-1 471 799	-1 471 799	-1 471 799	-1 471 799
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 178 756	1 217 744	1 346 732	1 325 987	1 300 716	1 282 408
Avskrivninger	85 555	94 454	95 454	97 454	99 454	101 494
Sum netto driftsutgifter	1 264 311	1 312 198	1 442 186	1 423 441	1 400 170	1 383 902
Brutto driftsresultat	-6 126	-7 832	-29 613	-48 358	-71 629	-87 897
Renteinntekter	-27 606	-25 250	-23 700	-24 225	-25 150	-26 075
Utbytter	-11 190	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Renteutgifter	93 205	92 540	93 654	94 824	95 020	94 113
Avdrag på lån	76 600	78 000	81 000	82 000	85 000	85 000
Netto finansutgifter	131 009	137 290	142 954	144 599	146 870	145 038
Motpost avskrivninger	-85 555	-93 941	-94 941	-96 941	-98 941	-100 941
Netto driftsresultat	39 328	35 517	18 400	-700	-23 700	-43 800
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	22 313	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-21 595	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-40 049	-35 517	-18 400	700	23 700	43 800
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-39 331	-35 517	-18 400	700	23 700	43 800
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	-3	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Politisk og kommunedirektør	128 568	139 097	131 086	129 386	128 786	129 386
Oppvekst og opplæring	364 036	370 110	449 602	431 110	416 893	403 293
Helse og omsorg	492 901	452 649	473 208	474 775	470 992	468 492
Kultur, samfunn og organisasjon	71 522	81 396	86 190	84 315	82 415	81 515
Økonomistyring og infrastruktur	303 176	259 094	270 974	270 726	266 030	264 120
Felles rammeområder	-25 789	51 894	73 167	75 170	77 095	79 137
Finans	1 162	0	0	0	0	0
Sum bevilgninger drift, netto	1 335 577	1 354 240	1 484 228	1 465 483	1 442 212	1 425 944
Herav:						
Avskrivninger	166 749	136 496	137 496	139 496	141 496	143 536
Netto renteutgifter og -inntekter	-716	0	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	12 378	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-21 592	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 178 756	1 217 744	1 346 732	1 325 987	1 300 716	1 282 408

Investeringsbudsjett:

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Investeringer i varige driftsmidler	230 718	133 425	104 445	163 300	34 775	25 150
Tilskudd til andres investeringer	1 074	535	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	4 297	4 700	4 405	4 700	4 700	4 700
Utlån av egne midler	0	2 000	2 000	2 000	2 000	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	236 089	140 660	110 850	170 000	41 475	29 850
Kompensasjon for merverdiavgift	-28 628	-9 854	-12 268	-23 219	-1 374	-1 232
Tilskudd fra andre	-28 221	0	-23 400	-11 000	0	0
Salg av varige driftsmidler	-10 408	-8 900	-12 000	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-164 787	-117 006	-58 282	-130 881	-35 201	-23 718
Sum investeringsinntekter	-232 043	-135 760	-105 950	-165 100	-36 575	-24 950
Videreutlån	76 818	70 000	80 000	80 000	80 000	80 000
Bruk av lån til videreutlån	-60 000	-70 000	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
Avdrag på lån til videreutlån	16 272	8 300	10 500	11 500	13 100	14 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-16 276	-8 300	-10 500	-11 500	-13 100	-14 000
Netto utgifter videreutlån	16 813	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	597	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-1 031	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	988	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-4 600	-4 900	-4 900	-4 900	-4 900	-4 900
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-4 046	-4 900	-4 900	-4 900	-4 900	-4 900
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	16 813	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Oppvekst og opplæring						
Kjøp av tomtegrunn	50	0	0	0	0	0
IPAD og PC i skole	1 643	0	0	0	0	0
Sum Oppvekst og opplæring	1 693	0	0	0	0	0
Helse og omsorg						
Trygghetsalarmer hjemmeboende	0	1 800	0	0	0	0
Nye senger Helse og velferd	250	0	0	0	0	0
Alarmer/varslingsystem Helse og omsorg	150	0	0	0	0	0
Sum Helse og omsorg	400	1 800	0	0	0	0
Kultur, samfunn og organisasjon						
Teknisk utstyr kino	541	0	0	0	0	0
Lys til scenerigg i konsertsal	76	0	0	0	0	0
Fundamentering av kunstinntallasjon	120	0	0	0	0	0
Dagsturhytte, kommunal andel	49	0	0	0	0	0
Oasen svømme- og miljøsester	16 404	35 000	15 000	0	0	0
Oasen - langsiktige tiltak	3 523	0	0	0	0	0
Sum Kultur, samfunn og organisasjon	20 713	35 000	15 000	0	0	0
Økonomistyring og infrastruktur						
Sentral driftsstyring helse- og formålsbygg	8 949	1 500	1 500	1 500	0	0
Låse og adgangskontroll kommunale bygg	2 311	1 500	2 000	1 500	0	0
Varmeanlegg Vangsmoen bhg	3 105	0	0	0	0	0
Ny barnehage	28 762	0	0	0	0	0
Heldøgns pleie- og omsorgsplasser	16 088	0	2 000	0	0	0
Bangsund						
Ny heis Namdalseid sykeheim	2 417	1 400	0	0	0	0
Snødeponi	0	500	0	3 000	0	0
Utskifting av kommunikasjonsenheter	0	700	0	0	0	0
brannbiler						
Brannbil til framskutt enhet Leka	0	3 500	0	0	0	0
Oppgradering felles bade- og dusjrom	0	300	0	0	0	0
Fosnes Sykeheim						
Rehabilitering heis Namdalseid	0	1 125	0	0	0	0
kommunehus						
Namsos BVS, oppgradering	0	1 200	0	0	0	0
ventilasjonsanlegg						
Oppgradering til LED-belysning i	0	250	500	250	250	0
formålsbygg						
Nytt helsebygg, prosjektering	0	7 000	7 000	0	0	0
CG7 4. etasje, Nye lokaler til	372	11 000	0	0	0	0
hjemmetjenesten						
Rehabilitering Jøa, Vestbyen og Spillum	0	500	0	0	0	0
bhg.						
Høknes B., ventilasjonsanlegg og SD-anlegg	0	2 500	0	0	0	0
Fosnes sykeheim, fasaderaperasjon	0	400	0	0	0	0
Rehabilitering Namsosshallen	1 760	0	0	0	0	0
Renholdsutstyr	156	150	150	150	0	0

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Oppgradering av taktekking kommunale bygg	0	500	1 500	500	0	0
Årlig utskifting av ventilasjonsanlegg	989	750	1 000	750	0	0
Seniorhuset, ny heis, låsesystem m.m.	2 870	0	0	0	0	0
Energistyringssystem	1 162	0	0	0	0	0
Seniorhuset, oppgradering leiligheter	0	500	750	500	500	0
Namdalseid, ny brannstasjon	3 636	0	0	0	0	0
Ny ungdomsskole i Namsos – skisseprosjekt	338	0	0	0	0	0
Namsos Helsehus - Branntekniske tiltak	1 809	5 000	1 500	0	0	0
Rosset økt bassengkapasitet	0	0	7 000	7 000	0	0
Rehab Barstad-dammen og Judittjønn-dammen	26 343	0	0	0	0	0
Sanering av kommunale bygg jamfør eiendomsstrategi	26	0	0	0	0	0
Helsebygg - oppgradering	2 649	0	0	0	0	0
Fosnes sykehjem, ombygging av garderober	417	0	0	0	0	0
Kontorlokaler med garderobeanlegg Hestmarka	31 655	8 300	0	0	0	0
Høknas aktivitetsområde, regulering m.m.	5 518	0	0	0	0	0
Personalbase Vikatunet	485	0	0	0	0	0
Oppgradering skolekjøkken	864	1 500	1 000	0	0	0
Oppgradering kjøkken Jøa og uteområde N.eid sykeheim	649	0	0	0	0	0
Elbilladere ambulerende helsetjenester	294	0	0	0	0	0
Oppgradering av bekeløp og kulverter	218	0	0	0	0	0
Trafikksikkerhetstiltak	544	200	200	200	200	200
Salg av tomtgrunn	1	0	0	0	0	0
Standardheving vei-/gatelys	1 741	1 500	0	0	0	0
Bangsundhall	528	0	0	75 000	0	0
Oppgradering Åkervikvegen i Vemundvik	1 460	500	0	0	0	0
Klingavegen oppgrad. fra rundkjøring v/shell	7 544	0	0	0	0	0
IKT-investering felles	915	500	500	1 400	500	500
IKT-investering skole	0	3 400	1 900	6 600	1 500	2 900
Årets investering vannanlegg	6 612	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Avløpsanlegg	20 747	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000
Biler og maskiner selvkost	838	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Feiebil	1 535	800	0	0	0	0
Tjenestebiler	3 143	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Statland svømmebasseng - branntekniske tiltak	1 963	0	0	0	0	0
Ny brannbil	2 537	0	0	0	0	0
Ny brannbil - Leka	1 091	0	0	0	0	0
Ny spyle- og sugebil	0	6 150	0	0	0	0
Ny brannbil Salsnes	0	3 500	0	0	0	0
Branntankbil	0	0	0	3 000	0	0
Klinga rensedistrikt - pumping av avløpsvann til Tiendeholmen Renseanlegg	0	0	3 000	4 000	0	0
Renovering dam Sellotten	0	0	1 000	18 000	2 000	0
Nytt kunstgress fotballhallen	0	0	0	0	0	2 200
Robotklippere til parkvesenet	0	0	250	0	0	0
10-årskontroll av brannlift	0	0	0	0	0	1 000
Utskifting av mindre brannbil/framskutt enhet	0	0	0	1 300	0	0
Utskifting av eldre mannskapsbil	0	0	0	0	7 500	0

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Fosnes Sykeheim - Behov for reservestrøm	0	0	0	1 600	0	0
Namdalseid Sykeheim - ny varmepumpe	0	0	2 800	0	0	0
Bangsund energisentral - behov for reservestrøm.	0	0	0	0	750	0
Skogtun/Åkertun - nytt varmeanlegg.	0	0	0	3 400	0	0
Namdalseid kommunehus - tilstandsrapport og kostnadsoverslag over utbedringer.	0	0	200	12 500	0	0
Høknas barneskole - Bytte av bordkledning til vedlikeholdsfrie fasadeplater.	0	0	0	0	600	0
Vestbyen skole - Rehabilitering og oppgradering av ventilasjonsanlegg.	0	0	0	800	0	0
Namsos Bo- og velferdssenter - oppgradering av varemottak og avfallsløsning.	0	0	300	0	0	0
Namsos Ungdomsskole - oppgradering av varmestyring panelovner.	0	0	1 250	0	0	0
Kløvertunet bofellesskap - utbedringer etter brannrapport.	0	0	450	0	0	0
Namsos Bo- og velferdssenter - oppgradering av lokal energisentral.	0	0	0	0	2 000	0
CG 7, ombygging av 5. etasje til Mestringsenheten og innsatsteamet	0	0	9 500	0	0	0
CG 7, ombygging av 2. etasje til Innvandertjenesten.	0	0	4 500	0	0	0
Sivilforsvarslager lokalisert ved brannstasjonen - skisseprosjekt	0	0	400	0	0	0
Namsos Helsehus - Rehabilitering av D-fløy i 1. etasje	0	0	4 000	0	0	0
Namsos Bo- og velferdssenter - oppgradering av heis i B-blokka.	0	0	2 000	0	0	0
Verftsgata 50 - kommunal bilgarasje med ladestasjoner - behov for reservestrøm.	0	0	0	0	625	0
Jøa barnehage - utvidelse med påbygg	0	0	8 000	0	0	0
Namsos Samfunnshus - ny taktekking saler	0	0	1 500	0	0	0
Riving gamle Sævik dam	0	0	0	1 100	0	0
Namsos Helsehus - Behov for utvidet kjøleromskapasitet.	0	0	200	0	0	0
Namsos Ungdomsskole - rehabilitering av heis.	0	0	625	0	0	0
Namdalseid skole - tilpasning av undervisningslokaler	0	0	500	0	0	0
Mobilt nødstrømsaggregat	0	0	500	0	0	0
Fosnes Bygdemuseum - Vognbua	0	0	220	0	0	0
FRI - Felles Ressurs og Infrastrukturplattform (Ny løsning serverrom)	0	0	1 750	1 250	350	350
Sum Økonomistyring og infrastruktur	195 038	84 625	89 445	163 300	34 775	25 150
Felles rammeområder						
Moms etter justeringsbestemmelser	450	0	0	0	0	0
Finansieringsprosjekt	3	0	0	0	0	0
Sum Felles rammeområder	453	0	0	0	0	0
Org. oppsett mangler						
Salg av boliger	91	0	0	0	0	0

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Sum Org. oppsett mangler	91	0	0	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	218 388	121 425	104 445	163 300	34 775	25 150

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
MNKF - HC-toalett Otterøy kirke	0	125	0	0	0	0
MNKF - drenering Statland gravplass	0	150	0	0	0	0
MNKF - Maling av Namdalseid kirke	0	260	0	0	0	0
Rehab Barstad-dammen og Judittjønn-dammen	11	0	0	0	0	0
Separering Lauvhammerfeltet	50	0	0	0	0	0
Garasje Namsos gravlund	500	0	0	0	0	0
Moms etter justeringsbestemmelser	513	0	0	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	1 074	535	0	0	0	0

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Egenkapitalinnskudd KLP	4 297	4 700	4 405	4 700	4 700	4 700
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	4 297	4 700	4 405	4 700	4 700	4 700

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Forskuttering spillemidler lag og foreninger	0	2 000	2 000	2 000	2 000	0
Utlån av egne midler	0	2 000	2 000	2 000	2 000	0
Sum del 1-4	223 758	128 660	110 850	170 000	41 475	29 850

2. Framlagte forslag til betalingssatser vedtas.

3. Kommunedirektøren får fullmakt til å ta foreta låneopptak og avtale vilkår på inntil 138 282 millioner kroner i 2026. Av dette er 58 282 millioner kroner ordinære lån og 80 millioner i startlån for videre utlån.

Hjemmel for vedtaket er:

Kommuneloven §14-2

Dokumenter i saken

Type	Dato	Tittel	Adressat
S	29.10.2025	Handlings- og økonomiplan 2026-2029 med årsbudsjett 2026	

Vedlegg

- 1 Budsjettninnspill 2026 for Midtre Namdal kirkelige fellesråd

Saksopplysninger

Kommunedirektøren legger med dette fram forslag til handlings- og økonomiplan 2026-2029 og årsbudsjett 2026.

Kommunedirektørens forslag skal først behandles i råd og utvalg som gir sin uttalelse til saken. Uttalelsene følger så med kommunedirektørens saksframstilling til formannskapetets møte 25. november.

I dette møtet utarbeider formannskapet sin innstilling til kommunestyret, basert på kommunedirektørens opprinnelige innstilling i saken. Formannskapetets vedtak legges så ut til alminnelig ettersyn i 14 dager, før kommunestyret behandler formannskapetets forslag til handlings- og økonomiplan i møte 18. desember.

Behandlingen i råd og utvalg før formannskapetets innstillingsmøte 25. november er derfor innspill/uttalelser for formannskapetets behandling, i og med at det er formannskapetets rolle å foreslå vedtak til kommunestyrets behandling.

Fremleggelse av økonomiplan er regulert av kommunelovens §14-2a som fastsetter at kommunestyret skal selv vedta økonomiplanen og årsbudsjettet.

Det står videre i kommunelovens kapittel 14 at:

- økonomiplanen for de neste fire årene og årsbudsjettet for det kommende året skal vedtas før årsskiftet.
- Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp.
- Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise kommunestyrets eller fylkestingets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene

som økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på. De skal også vise utviklingen i kommunens eller fylkeskommunens økonomi og utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser. Vedtaket om årsbudsjett skal angi hvor mye lån som skal tas opp i budsjettåret.

- Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige.

Det er viktig å merke seg at kommunedirektørens forslag til betalingssatser, gebyr og egenbetaling for varer og tjenester er innarbeidet i budsjett 2026 under kapittelet «Betalingssatser».

Vurdering

Budsjettpremisser

Budsjettpremissene angir forutsetninger som årsbudsjettet og økonomiplanen bygger på og er et krav i kommuneloven § 14-4 og §14-7.

Handlings- og økonomiplan 2026-2029 bygger på vedtatt handlings- og økonomiplan 2025-2028, og tilpasses utvikling i behov og rammevilkår. Inntektssiden er budsjettert i tråd med regjeringens forslag til statsbudsjett for 2026 og KS sin prognosemodell for skatt og rammetilskudd.

- Risiko for ikke å nå innsparingsmål

Det er iverksatt et omfattende omstillingsarbeid med bistand fra KS konsulent. Innsparingsmålene for hvert år er konkretisert og fordelt og følges opp med en omstillingsplan som skal leveres fra KS konsulent i mars 2026. Dette vil videre resultere en politisk sak innen utgangen av juni 2026 som konkretiserer hvordan omstillingsplan skal følges opp og iverksettes. Behovet for økonomisk omstilling er omfattede, og måloppnåelsen fra 2027 og videre utover planperioden er avhengig av at det tas politiske valg og beslutninger i 2026 som gir grunnlag for å oppnå de endringene som er budsjettert i planperioden.

- Risiko for budsjettavvik

Etter flere år med store endringer i rentekostnader har rentenivået nå stabilisert seg slik at det ikke forventes vesentlige endringer utover i planperioden. Det er

likevel risiko for at det skjer nye utforutsette hendelser som påvirker rentemarkedet markant.

Lønns- og prisveksten er i statsbudsjettet anslått til 3,5 prosent. Årslønnsveksten er på 4,0 prosent (utgjør om lag 58 prosent av deflatoren). Fra 2026 inngår kommunenes pensjonskostnader i beregningen av den kommunale deflatoren, i motsetning til tidligere år hvor vekst i pensjonskostnader som avviker fra kommunal lønnsvekst har kommet som del av realveksten. Beregningsgrunnlag og beregningsmetodikk for anslått vekst i pensjonskostnader er imidlertid uendret. Beregningene for 2026 viser at pensjonskostnadene forventes å utvikle seg i takt med lønnsveksten, og det er følgelig heller ikke nødvendig med noen korreksjon for pensjonselementet i deflatoren for 2026.

Den kommunale prisveksten kan ut fra opplysninger om deflator og lønnsvekst inkludert pensjon, beregnes til i størrelsesorden 2,8 prosent. Den kommunale prisveksten er dermed høyere enn anslaget for veksten i konsumprisindeksen (2,2 prosent), og må ses i sammenheng med at kommunesektorens sammensetning av vare- og tjenestekjøp er annerledes enn gjennomsnittet ellers. Dette anslaget for lønns- og prisvekst er også premisset som årsbudsjett og økonomiplan er bygd på, og avvik i form av høyere lønns- og prisvekst vil også gi en betydelig risiko for budsjettavvik.

- Risiko og robusthet for å håndtere uforutsette hendelser

Ved inngangen til økonomiplanperioden, før eventuelle avsetninger eller bruk etter regnskapsavslutningen for 2025, utgjør disposisjonsfondet 181,5 millioner kroner. For 2025 er det budsjettet med en bruk av disposisjonsfondet på 35,5 millioner kroner. Regnskapsprognosen per 2. tertial 2025 viser imidlertid et forventet merforbruk som medfører ytterligere bruk av disposisjonsfondet på 9,9 millioner kroner. Samlet bruk av disposisjonsfondet for 2025 anslås dermed til 45,4 millioner kroner. Basert på denne prognosen forventes disposisjonsfondet å være om lag 136 millioner kroner ved årets slutt. Dette tilsvarer omtrent 5,5 prosent av driftsinntektene, som er betydelig under anbefalt nivå i handlingsregelen som hvor nivået skal være over 10 prosent.

For planperioden 2026–2029 er det budsjettet med samlede avsetninger på 49,8 millioner kroner til disposisjonsfondet. Ved utgangen av 2029 anslås disposisjonsfondet å utgjøre om lag 186 millioner kroner. Dette tilsvarer omtrent 7,9 prosent av brutto driftsinntekter, og ligger dermed fortsatt under anbefalt nivå i handlingsregelen på over 10 prosent.

Disposisjonsfond i forhold til driftsinntektene har nå vært synkende over flere år, og gir et begrenset økonomisk handlingsrom. Samtidig øker det sårbarheten til å håndtere uforutsette hendelser som medfører vesentlige inntektsreduksjoner eller kostnadsøkninger. Selv om det er planlagt en gradvis styrking av fondet, vil nivået fortsatt være under anbefalt nivå gjennom hele perioden. Dette innebærer at kommunen må ha særlig fokus på stram økonomistyring og vurdering av tiltak for å redusere risikoen for ytterligere svekkelse av fondet.

Vi må gjøre endringer – for å sikre gode tjenester også i framtida

Kommunen vår står foran viktige valg. Denne handlings- og økonomiplanen legger opp til en nødvendig omstilling. Vi må bruke pengene våre klokere, ikke bruke mer enn vi har og skape økonomisk handlingsrom til de store investeringene vi fortsatt har framfor oss. Det betyr at vi må prioritere hardere – og gjøre noen vanskelige, men viktige valg. Dette er krevende, men helt avgjørende for at vi fortsatt skal kunne tilby gode tjenester på alle fagområder til alle innbyggere – både nå og i årene som kommer.

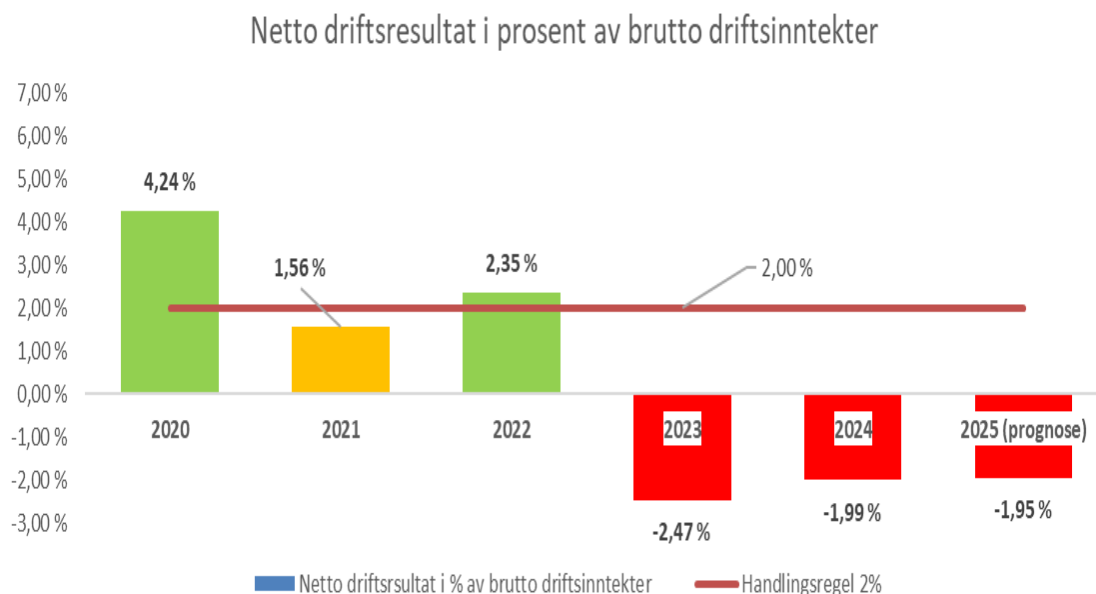
Det har skjedd – og skjer – store endringer i samfunnet som påvirker oss alle:

- **Vi blir flere eldre og færre barn.** Det betyr at behovet for helse- og omsorgstjenester vil øke, mens behovet for skoletilbud blir mindre.
- **Det blir færre i arbeidsfør alder.** Det gjør det vanskeligere å rekruttere nok folk til viktige jobber i kommunen.
- **Forventningene til kommunen øker.** Både staten og innbyggerne stiller høye krav til hva kommunen skal levere – men ressursene strekker ikke alltid til.

Store samfunnsendringer fører til tøffe beslutninger. Kommunedirektørens oppfordring er å ta disse valgene nå, slik at omstillinger kan gjennomføres med blikk for fremtidas muligheter.

Namsos kommune må tilpasse seg for framtida

Namsos kommune har i dag et tjenestenivå som er høyere enn det vi har inntekter til å opprettholde. Vi har brukt av disposisjonsfond for finansiering av driften i 2023, 2024 og 2025. Dette er en klar indikasjon på at kommunens driftsnivå er for høyt i forhold til de frie midlene regjeringen legger til grunn i sin rammeoverføring.

Figur 1: Netto driftsresultat i perioden fra 2020 fram til prognose for 2025 (prosent).

Arbeidet med å tilpasse kommunens drift til tilgjengelig inntektsramme må intensiveres. Det er sammen med innleid bistand fra KS konsulent under utarbeidelse en omstillingsplan for hvilke tiltak som skal iverksettes slik at det kan gjennomføres forsvarlige omstillingsprosesser.

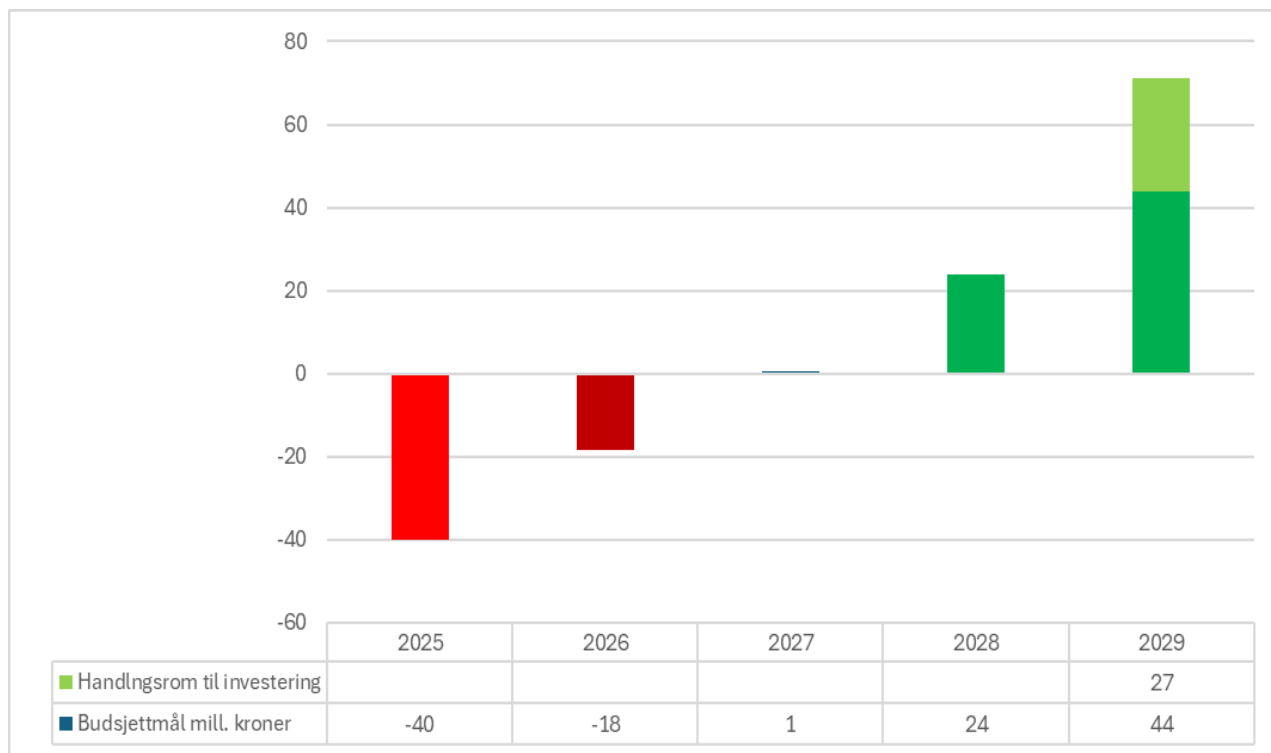
Omstillingsbehovet er beregnet til 100 millioner kroner i økonomiplanperioden 2026 –2029. Det betyr at vi planlegger å redusere kostnadsnivået slik at det i 2029 er 100 millioner kroner lavere enn det er i 2025. Dette er nødvendig for å sikre en bærekraftig drift, og skape rom for framtidige investeringer og tjenesteutvikling. Kommuneøkonomi er et 0-sum-spill, slik at de valgene som gjøres i hver enkelt tjeneste påvirker handlingsrommet. Derfor er det viktig med helhetlig prioritering og bevisst styring.

I tillegg til dette omstillingsbehovet må det gjøres betydelige demografertilpasninger i økonomiplanperioden. Denne omfordelingen kommer i tillegg til de generelle omstillingskravene, og er nødvendige for å møte endringer i befolkningssammensetning og behov for tjenester.

	Oppvekt og opplæring (Grunnskole, VO, Barnehage, Barnevern og sosiale tjenester)	Helse og omsorg (Pleie- og omsorg, kommunehelse)	Kultur, samfunn, organisasjon, økonomi og infrastruktur (Administrasjon, Plan og byggesak, Samferdsel, Brann og redning, Eiedomsforvaltning)	Sum
Anslag omstillingskrav	40	45	15	100
Anslag demografertilpasning	26	-33	-	-7
Sum omstillingskrav og demografi- tilpasning	66	12	15	93

Figur 2: Sum omstillingsbehov(krav) + tilpasning til demografiendringer 2025-2029 (millioner kroner).

Handlings- og økonomiplanen har effekter innarbeidet på rammenivå. Konkretisering av tiltak for å møte innsparingskravene må ses i sammenheng med omstillingsplanen, som ferdigstilles i mars 2026. Dette er krevende, men mulig å realisere. Kommunedirektøren anbefaler at omstillingsbehovet fordeles over fireårsperioden. Økonomiplanen legger opp til en stabilisering av pengebruken i 2026. Deretter planlegges en gradvis nedtrapping i 2027, 2028 og 2029, med mål om å oppnå en samlet kostnadsreduksjon på 100 millioner kroner. Demografertilpasning og omfordelingen denne medfører er innarbeidet fra 2027.

Figur 3: Økonomiplanens økonomiske retning med budsjettmål og handlingsrom til investering (millioner kroner).

Vi ønsker å møte framtida med åpenhet, ansvar og vilje til å tenke nytt. Derfor oppfordrer kommunedirektøren både folkevalgte og andre innbyggere til å være forberedt på at endringer må til – og at vi sammen finner løsninger som gir trygghet og kvalitet i tjenestene også i framtiden.

Utfordringsbildet vi står overfor gjelder ikke bare Namsos – det gjelder hele landet. Men vi har fortsatt tid til å gjøre nødvendige grep. Derfor er det viktig at vi nå:

- Tilpasser driften til de økonomiske rammene
- Tar beslutninger og gjennomfører omstilling for å sikre handlingsrom framover

Kommunedirektøren har stor tro på at vi sammen, gjennom godt samarbeid og tydelige prioriteringer, vil klare å manøvrere oss gjennom denne krevende perioden. Vårt mål er å sikre en økonomi som både håndterer dagens utfordringer og bygger et sterkt fundament for fremtiden. Det vil kreve at beslutninger tas allerede første halvår 2026 for å kunne oppnå de nødvendige resultatene fra 2027 og videre utover planperioden.

Omstilling er nødvendig for å sikre bærekraft på lang sikt. Bærekraft handler om å ta vare på både økonomi, mennesker og miljø. Derfor deler vi bærekraft inn i tre hovedområder: økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft.

Kommunedirektøren foreslår at følgende områder prioriteres i økonomiplanperioden:

Prioriteringer for å sikre økonomisk bærekraft

Omstilling

Arbeidet med å utrede områder som kan gi vesentlig kostnadsbesparende effekt er påbegynt og må videreføres i økonomiplanperioden. Bruk av teknologi, utnyttelse av bygningsmasse, endring av driftsformer og mer kostnadseffektive investeringsløsninger er eksempler på relevante fokusområder.

Prioriteringer for å sikre sosial bærekraft

Beredskap og trygghet

Kommunal beredskap er en omfattende oppgave som krever systematisk planlegging, samarbeid, og kontinuerlig evaluering for å sikre at kommunene er godt forberedt på å håndtere kriser og beskytte befolkningen.

Gjennom lovgivning og forskrifter er det etablert klare rammer for hvordan kommunene skal arbeide med beredskap og samfunnssikkerhet. Det digitale sikkerhetsarbeidet må sees i et helhetlig perspektiv, på tvers av sektorene, og i sammenheng med det øvrige arbeidet for samfunnssikkerhet.

Nytt helsebygg

Kommunen står overfor et økende behov for helse- og omsorgstjenester, som følge av både demografiske endringer og en utvikling i innbyggernes helsetilstand. En aldrende befolkning og flere yngre med sammensatte behov stiller nye krav til kapasitet, kvalitet og tilgjengelighet i tjenestene.

Dagens bygningsmasse er i stor grad utdatert og lite egnet til å møte kravene til moderne drift, pasientsikkerhet og et godt arbeidsmiljø. Dette gir begrensninger både for tjenesteyting og for effektiv ressursbruk.

Investering i et nytt helsebygg er en strategisk beslutning med langsiktige konsekvenser.

Inkludering av barn og unge

Målgruppen er barn og unge mellom 0–29 år som står i fare for å falle utenfor skole, arbeid og sosiale fellesskap – eller som allerede gjør det. Tidlig innsats er avgjørende for å hindre varig utenforskap, psykisk uhelse, rus og kriminalitet.

Et godt samarbeid mellom kommunens tjenester og mellom kommune og frivillighet bidrar til trygge oppvekstmiljø og gir barn og unge mulighet til å delta, høre til og utvikle seg. Inkludering handler om sosial rettferdighet, men gir også store samfunnsøkonomiske gevinster. Ungdom er en ressurs – ikke en kostnad.

Prioriteringer for å sikre miljømessig bærekraft

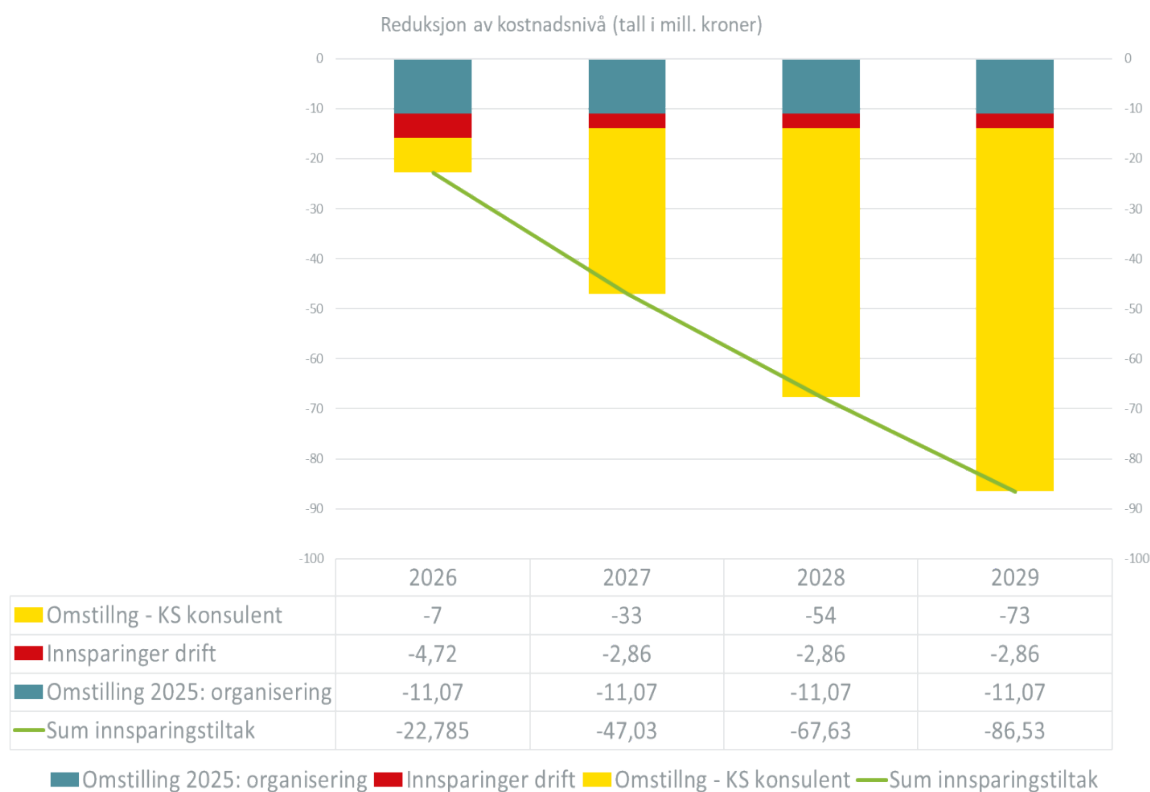
Miljøfyrtårnsertifisering

Miljøfyrtårnsertifisering hjelper kommunen med å redusere miljøbelastningen, stimulerer til grønn omstilling og kan styrke effektivitet og arbeidsmiljø.

Omstillingsbehov

Vi er i gang med en større omstilling for å sikre bærekraftig drift og bedre ressursutnyttelse. Kommunestyret har vedtatt et mål om et netto driftsresultat på 2 prosent og et samlet omstillingsbehov på 100 millioner kroner for hele kommunen i økonomiplanperioden 2026–2029. Det er igangsatt tre ulike omstillings – og utviklingsprosesser;

- Omstilling 2025 - generell organisasjonsgjennomgang
- Omstillingsplan 2026 – 2029 (i samarbeid med KS Konsulent)
- Vurdering av konkurranseutsetting av eiendoms – og kinodrift.

Figur 4: Stort fokus på å oppnå bærekraftig økonomi i løpet av planperioden

Organisasjonsgjennomgangen har så langt medført reduksjon av 12 årsverk med virkning senest juni 2026 i ledelse og administrasjon.

Omstillingsplan 2026 – 2029 skal levere endelig rapport i mars 2026 med konkrete forslag til tiltak. Det er utarbeidet analyser basert på objektive fakta om demografi, KOSTRA-tall og tjenstedata, i tillegg til tidligere analyser og utredninger, for å utarbeide et helhetlig beslutningsgrunnlag for kommunal tjenestestruktur. Det blir identifisert mulige konkrete effektiviseringstiltak og forbedringer av arbeidsprosesser i Namsos kommune.

KS konsulent har levert sin delrapport som viser omstillingsbehov og omstillingspotensial for alle tjenesteområder. Endelig rapport vil være klar 1. mars 2026. Dette vil være en omstillingsplan som vil inneholde forslag til omstillingstiltak tilsvarende minimum 100 mill. kroner innenfor økonomiplanperioden 2026 – 2029

[Delrapporten kan leses her.](#)

Delrapporten peker på flere områder med mulig forbedring:

- **Styring og tildeling:** Mange får omfattende tjenester – vi må vurdere behovene mer presist.
- **Struktur og organisering:** Mange små enheter gjør det vanskelig å samarbeide og bruke ressursene effektivt.
- **Arbeidstidsplanlegging:** Det er mulig å bruke bemanningen smartere.
- **Digitale løsninger:** Her finnes det store muligheter for effektivisering.

Delrapporten fremhever følgende fokusområder for å redusere utgiftsnivået;

Helse og omsorg

- Tildeling og forvaltning av omsorgstjenester
- Bemanningsplanlegging
- Omsorgstrapp og dimensjonering
- Digitale løsninger

Kultur, samfunn og organisasjon, økonomistyring og infrastruktur

- Administrasjon
- Brann og redning
- Kultur og idrett
- Formålsbygg

Oppvekst og opplæring, sosiale tjenester

- Skolestruktur
- Bemanningsstyring i skole, barnehage og sosiale tjenester
- Individuell tilrettelagt opplæring
- Barnevern
- NAV, innvandrertjenesten og voksenopplæring

Hva betyr dette?

Både innbyggere og myndigheter må være innstilt på at det må skje endringer i hvordan tjenestene gis fremover. Det vil bety at noen tjenester blir organisert på nye måter, tjenestetilbudet vil endres, det vil innføres nye måter å levere tjenester på eller at vi må gjøre endringer i hvordan vi prioriterer. Det vil bli tydeligere hvilke tjenester kommunen prioriterer og hvilke som får mindre ressurser. Dette kan påvirke ventetider, tilgjengelighet og kvalitet.

Målet er ikke å kutte for å kutte – men å sikre at vi fortsatt kan gi gode tjenester der behovene er størst. Vi må også huske at det ikke er dokumentert systematiske sammenhenger mellom ressursbruk og resultat kvalitet.

Hva med ordinær tjenesteproduksjon?

Å balansere behovet for å bremse og tilpasse driften, samtidig som man prioriterer utvikling og satsing, er krevende.

Budsjettet legger videre opp til stram administrativ budsjett disiplin. Det skal gjennomgående utøves tilbakeholdenhet med hensyn til både ansettelser og innkjøp.

Investeringer blir også tydelig vurdert, spesielt med hensyn til konsekvenser for driftseffektivitet og samfunnsutvikling.

Demografertilpasning

Demografiske endringer og betydning for utgiftsbehov – grunnskole og helse og omsorg.

Bakgrunn for budsjettjusteringer i økonomiplanperioden

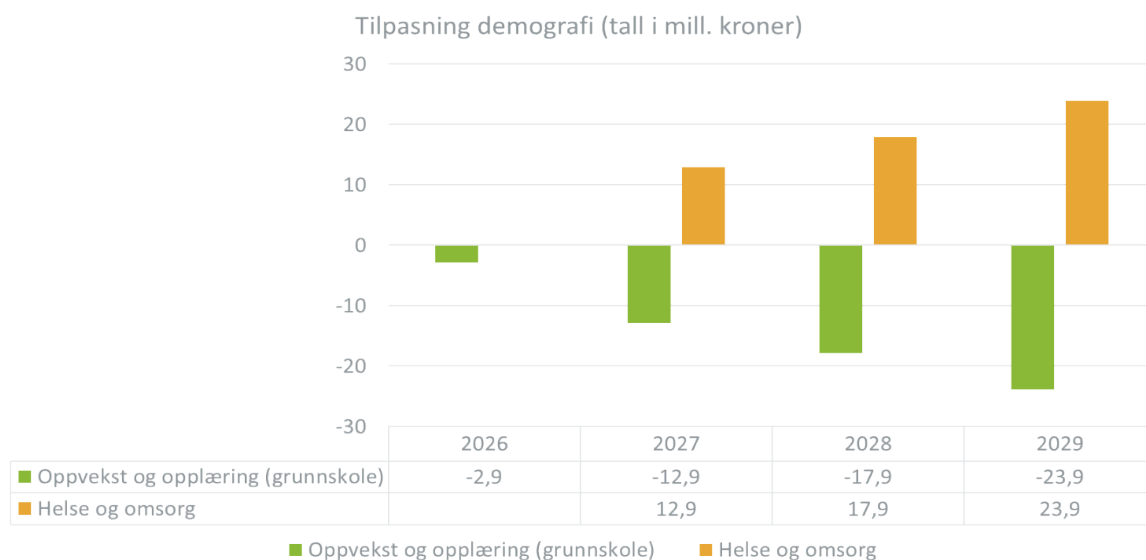
I økonomiplanperioden er det lagt inn konkrete budsjettjusteringer som følge av forventede demografiske endringer i Namsos kommune. Disse endringene er beregnet med utgangspunkt i KS sin demografimodell, og viser hvordan befolkningsutviklingen påvirker behovet for kommunale tjenester – spesielt innen **grunnskole** og **helse og omsorg**.

Sammenheng med inntektene

Endringer i utgiftsbehov som følge av demografi har også **direkte konsekvenser for kommunens inntekter**. Fordelingen av frie inntekter (skatt og rammetilskudd) mellom kommunene er i stor grad basert på befolkningssammensetning og beregnet utgiftsbehov. Når utgiftsbehovet endres, påvirker det dermed også hvor mye inntekter kommunen mottar. Det er derfor viktig å se disse tallene i sammenheng med inntektsprognoser og det totale økonomiske handlingsrommet.

Hva betyr tallene?

Tallene som er lagt inn i budsjettet viser **endringer i utgiftsbehov** som følge av demografi – altså hvordan endringer i antall barn og eldre påvirker behovet for tjenester. Dette er ikke framskrivninger av faktisk utgiftsnivå, men en isolert beregning av behovsvekst eller -reduksjon gitt dagens tjenestestandard og kostnadsnivå.

År	Grunnskole (mill. kr)	Helse og omsorg (mill. kr)
2026	-2,9	–
2027	-12,9	12,9
2028	-17,9	17,9
2029	-23,9	23,9

Figur 5 + tabell: Endring i utgiftsbehov grunnet demografi

- **Grunnskole:** Det forventes 161 færre barn i skolealder, noe som gir redusert utgiftsbehov.
- **Helse og omsorg:** Det forventes samtidig 182 flere eldre over 80 år. Dette gir endret behov for tjenester, og et betydelig økt utgiftsbehov.

Viktige presiseringer

- Beregningene er basert på landsgjennomsnittets kostnader per innbygger og forutsetter **uendret tjenestestandard og produktivitet**.
- Tallene viser behovet for **omfordeling mellom tjenesteområder** som følge av demografi.
- Dette er **før innsparinger og kostnadsreduksjoner** – arbeidet med omstilling og reduksjon i kostnadsnivå kommer i tillegg, og vil være avgjørende for å sikre økonomisk balanse i planperioden.

Konklusjon

For å nå de økonomiske målene om både omfordeling og kostnadsreduksjoner som er satt for økonomiplanperioden er det viktig at beslutninger fattes i løpet av første halvår 2026. Dette vil være kritisk for å kunne drive i balanse fra 2027 og gradvis få gjennomført de omfattende endringene som må til for å drive økonomisk bærekraftig, og samtidig skape handlingsrom for å investere.

Samlet handlings- og økonomiplan 2026-2029 kan leses her: [Handlings- og økonomiplan 2026-2029](#)

I tillegg vil presentasjon av Kommunedirektørens forslag og pdf-versjon av handlings og økonomiplan legges ut på kommunens hjemmeside: [Økonomiplan 2026-2029 – slik planlegger Namsos kommune for framtiden - Namsos kommune](#)

Her vil også eventuelle spørsmål og svar til budsjettforslaget gjøres tilgjengelig.

Miljømessig vurdering

Gjennom klimabudsjett, som er en del av helhetlig handlings- og økonomiplan, skal kommunen bidra til å gjennomføre det grønne skiftet og nå klimamål fastsatt i samfunnsplan og klima- og miljøplan